

Οργανωμένο έγκλημα και οικονομική εγκληματικότητα

Διδάσκοντες: Ομ.Καθηγητής Γρηγόρης Λάζος, Επ. Καθηγητής Γιώργος Χλούπης

Στο μάθημα συντίθενται οι κύριες θεωρήσεις και τα σημαντικότερα συμβάντα και δεδομένα περί επιχειρηματικού-οικονομικού εγκλήματος με τα ανάλογα περί οργανωμένου εγκλήματος. Εξετάζεται το δίπολο 'νόμιμης-παράνομης αγοράς', η θέση των Smith, Arlacchi και άλλων ότι το οργανωμένο έγκλημα είναι μια κυρίως επιχειρηματική δραστηριότητα που ομολογεί με τη νόμιμη, και μελετώνται ορισμένες κύριες μορφές οικονομικής εγκληματικότητας, συγκρίνονται δε με κάποιες κύριες μορφές οργανωμένου εγκλήματος. Πάνω στη βάση της ύλης που έχει ήδη αναφερθεί στα προπτυχιακά μαθήματα, μελετώνται οι ποικίλες μορφές συνεργασίας μεταξύ πολιτείας, επιχειρήσεων, τραπεζών ως και μικρομεσαίων επιχειρήσεων με μορφές οργανωμένου εγκλήματος που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες παράνομα. Σχετικές περιπτώσεις είναι το 'ξέπλυμα βρόμικου χρήματος' σε νόμιμες αγορές, τράπεζες και υπεράκτιες εταιρείες, η διαφθορά, η προσφορά τρομοκράτησης εργαζομένων για λογαριασμό επιχειρήσεων, και το ξεφόρτωμα επικίνδυνων τοξικών αποβλήτων από το οργανωμένο έγκλημα για λογαριασμό νόμιμων επιχειρήσεων. Το μάθημα αξιοποιεί κατά κύριο λόγο αγγλόφωνη βιβλιογραφία. Συγχρόνως όμως, στρέφει την προσοχή του στις γκρίζες ζώνες αντικοινωνικής ή κοινωνικά επιβλαβούς δράσης από επιχειρήσεις, διεθνείς θεσμούς και το κράτος στη σύγχρονη Ελλάδα. Ειδικότερα σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα γίνεται εννοιολογικός προσδιορισμός της οργανωμένης εγκληματικής δράσης (Οργανωμένη εγκληματική δράση διάκριση με τρομοκρατία, οικονομικό έγκλημα). Παρουσιάζονται τα εγκληματολογικά και ποινικά χαρακτηριστικά του οργανωμένου εγκλήματος, η σχέση του με άλλες μορφές εγκληματικής δράσης (συναυτουργικές πράξεις, κατ' επάγγελμα τελούμενα εγκλήματα, συμμορίες). Η κοινωνική οργάνωση του Ο.Ε. Οι απειλές του υπερεθνικού οργανωμένου εγκλήματος. Γίνεται σύγκριση ανάμεσα στο υπερεθνικό οργανωμένο έγκλημα και στις υπερεθνικές επιχειρήσεις. Μελετώνται η βία, η διαφθορά και η παράνομη νομιμοποίηση εσόδων στην υπηρεσία του οργανωμένου εγκλήματος. Τέλος εξετάζονται τρόποι αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος (πρόληψη, καταστολή, διεθνής συνεργασία, διεθνή κείμενα), αλλά και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος.